

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญรายวิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ ร่วมกับการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา)

The Development of Thai Reading Comprehension Ability Using the Cooperative
Integrated Reading and Comprehension Technique Combined with Brain based
Learning for Matthayom 4 Students at Prince of Songkla University Demonstration
School (Secondary)

สุภาภรณ์ คงทน¹ และ अबดุลฟัตตะห์ ซอและ^{2*}
Supaporn Kongton¹ and Abdunfattah Solaeh^{2*}

¹คณะศึกษาศาสตร์, โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา)

^{2*}คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

¹Prince of Songkla University Demonstration School (Secondary)

^{2*}Faculty of Education, Prince of Songkla University

*Corresponding author, E-mail: 6420117217@psu.ac.th

วันที่ส่งบทความ 8 พฤษภาคม 2568 วันที่แก้ไขครั้งสุดท้าย 8 สิงหาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ 22 สิงหาคม 2568 วันที่เผยแพร่ออนไลน์ 1 พฤษภาคม 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับ
แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 2) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับ
ใจความสำคัญ ก่อน ระหว่าง และหลังการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมอง
เป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง
แบบกลุ่ม กำหนดให้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้
เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน โดยผลการตรวจสอบและประเมินความ
สอดคล้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก และ 2) แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อน ระหว่าง และหลังการ
จัดการเรียนรู้ โดยผลการตรวจสอบและประเมินความสอดคล้อง ได้แก่ แบบประเมินบทอ่านและประเด็นคำตอบและแบบ
ประเมินเกณฑ์การให้คะแนนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางและดีมาก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสามารถออกแบบการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนได้ นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความสำคัญอย่างเป็นขั้นตอน โดยใช้กิจกรรมในการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านมากขึ้น 2) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน ($M = 5.91$, $SD = 1.16$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($M = 4.93$, $SD = 1.05$) และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($M = 7.51$, $SD = 1.25$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน ($M = 5.91$, $SD = 1.16$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน

Abstract

This research aimed to: 1) develop lesson plans incorporating the Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) technique combined with the Brain-Based Learning (BBL) approach for Matthayom 4 students; and 2) compare students' reading comprehension abilities, specifically their ability to identify main ideas, before, during, and after the implementation of the CIRC technique integrated with the BBL approach.

The sample consisted of 40 Matthayom 4/2 students from Prince of Songkla University Demonstration School (Secondary) during the second semester of the 2024 academic year. The sample was selected using cluster random sampling, with classrooms as the sampling units. The research instruments included: 1) lesson plans developed using the CIRC technique combined with the BBL approach, which were evaluated for content validity by experts and received a high average Index of Item-Objective Congruence (IOC) score; and 2) an assessment of reading comprehension skills administered before, during, and after instruction. The assessment included reading passages, answer keys, and a scoring rubric, all of which were evaluated as being of moderate to high quality. Data were analyzed using the mean (M), standard deviation (SD), and dependent t -test.

The findings revealed that:

1. The CIRC technique integrated with the BBL approach was effective in designing instructional activities and developing lesson plans that enhanced students' reading comprehension abilities. Students demonstrated progressive improvement in identifying main ideas through activities designed to increase engagement and awareness of the importance of reading.
2. Students' mean scores during instruction ($M = 5.91$, $SD = 1.16$) were significantly higher than their pre-instruction scores ($M = 4.93$, $SD = 1.05$), and their post-instruction scores ($M = 7.51$, $SD = 1.25$) were significantly higher than their during-instruction scores ($M = 5.91$, $SD = 1.16$), with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Reading Comprehension Skills, Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC), Brain-Based Learning (BBL)

บทนำ

ยุคที่สังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การสื่อสารเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การอ่านจับใจความสำคัญถือเป็นทักษะสำคัญที่ขาดไม่ได้ เนื่องด้วยเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้และใช้ชีวิตในสังคม การอ่านจับใจความสำคัญทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาของเรื่องราวได้อย่างถูกต้องทันต่อเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของโลกปัจจุบัน รวมทั้งส่งเสริมวิจารณ์และประสบการณ์ให้เพิ่มพูนขึ้น ดังที่ เอลิมลาภ ทองอาจ (2567) กล่าวว่า การอ่านเป็นพื้นฐานของความรู้ทั้งปวง โดยเฉพาะการอ่านจับใจความมีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาที่อ่านและสามารถสรุปแนวคิดของผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการอ่านทุกประเภทและทุกบริบท เนื่องจากการเข้าใจความสำคัญเปรียบเสมือน “หัวใจของการอ่าน” (ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล, 2555, น. 5) สอดคล้องดังที่ แวมมยุรา เหมือนนิล (2541, น. 17) ชี้ให้เห็นความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการอ่านในระดับเริ่มต้น นำไปสู่การต่อยอดการอ่านขั้นสูงในอนาคต ดังนั้น ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะนี้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การอ่านเป็นหนึ่งในมาตรฐานสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ตามมาตรฐาน ท 1.1 ซึ่งมุ่งเน้นการใช้กระบวนการอ่านของผู้เรียนเพื่อสร้างความรู้และความคิดรวมถึงปลูกฝังทักษะการอ่าน เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจและแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสาระสำคัญรอบด้าน ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจและจับประเด็นเนื้อหาได้ตรงตามเจตนาของผู้เขียนหรือผู้ส่งสารอย่างแท้จริง กล่าวได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ ตลอดจนนำไปประยุกต์สำหรับการอ่านในระดับสูง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 7)

เอลิมลาภ ทองอาจ (2567) ได้ให้ข้อมูลผ่าน The Active Thai PSB เกี่ยวกับทักษะการอ่านของเด็กไทยผ่านผลการประเมิน PISA 2022 เผยให้เห็นความถดถอยของทักษะด้านการอ่านของนักเรียนไทยอายุ 15 ปี ซึ่งคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศในองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Co-operation and Development- OECD) โดยทักษะการอ่านได้รับคะแนนเพียง 379 คะแนน (อันดับ 58 จาก 81 ประเทศ) ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำมากและต่ำที่สุดในรอบ 20 ปี ในทางเดียวกันองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF, 2566) ได้ระบุว่า ทักษะการอ่านของเด็กและเยาวชนใน สามจังหวัดชายแดนใต้อยู่ในระดับ(ที่)ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของเด็กไทยทั่วประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในระดับชั้นที่สูงขึ้น โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทักษะความเข้าใจในการอ่านจับใจความของผู้เรียนมีสาเหตุมาจากทัศนคติในการอ่านของผู้เรียนร่วมด้วย (Gilakjani & Sabouri, 2016) อนึ่งจากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ท 31102 ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) ครูผู้สอนได้มอบหมายให้ผู้เรียนอ่านเนื้อหาและสรุปใจความสำคัญในลักษณะของการเขียนย่อความ ปรากฏว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถแยกแยะใจความสำคัญหลักจากใจความรองได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนนั้น ผู้เรียนมักประสบปัญหาในการระบุข้อความที่เป็นใจความหลักของเนื้อหาและเลือกข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องมาเขียนเป็น

ส่วนประกอบของส่วนสรุป แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนยังขาดความสามารถในการใช้คำสำคัญ (Keyword) เพื่อช่วยจัดระเบียบ
ความคิดและลดความซับซ้อนของข้อมูล สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นข้อบกพร่องด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และการอ่านจับใจความ
สำคัญ โดยมีเหตุปัจจัยอันเนื่องมาจากการเรียนการสอนที่ใช้วิธีการสอนในรูปแบบบรรยายหรือเน้นการจำที่ให้ผู้เรียนจดตาม
ทำให้ขาดการมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านจับใจความ รวมไปถึง
กิจกรรมการเรียนรู้ขาดความหลากหลายและไม่น่าสนใจ โดยไม่มีเทคนิคช่วยหรือขาดกิจกรรมกลุ่มและเกมการเรียนรู้ อาจ
ส่งผลให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายและไม่พัฒนาทักษะอย่างแท้จริง นำไปสู่การขาดแรงจูงใจหรือเป้าหมายในการเรียนภาษาไทย ซึ่งเป็น
ปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน อย่างไรก็ตาม ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนไม่ได้เกิดจากตัว
ผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ครูผู้สอนก็มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขและพัฒนาด้วยเช่นกัน ดังนั้น การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
รายวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญ จำเป็นต้องใช้แนวทางการสอนที่หลากหลาย ทั้งวัตรกรรม รูปแบบ
การเรียนรู้ และเทคนิคการสอนที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน

หนึ่งในเทคนิคการเรียนรู้สำหรับการอ่านที่น่าสนใจ คือ เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Integrated
Reading and Composition - CRIC) ซึ่งพัฒนาโดย Stevens et al. (1987) เป็นเทคนิคการสอนที่เหมาะสมสำหรับการ
แก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ เนื่องจากเทคนิคดังกล่าวมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการอ่าน ซึ่งนำการเรียนรู้แบบร่วมมือมา
บูรณาการร่วมกับผู้เรียนได้ในทุกระดับชั้น โดยจัดกลุ่มย่อยขนาด 4-6 คน กำหนดให้สมาชิกแต่ละคนมีความสามารถ(ที่)
แตกต่างกัน ผู้เรียนที่มีผลการเรียนอ่อนจะได้รับ的帮助เหลือจากเพื่อนร่วมกลุ่มที่มีความสามารถมากกว่า กระตุ้นให้เกิดความ
ร่วมมือ และร่วมกันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยเทคนิค CIRC มีขั้นตอนดังนี้ 1) การ
นำเสนอบทเรียน 2) การฝึกทำงานเป็นกลุ่ม 3) การทดสอบ และ 4) การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม อย่างไรก็ตามการจัดการ
จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำงานร่วมกัน
และการยอมรับซึ่งกันและกัน ไม่เพียงช่วยให้ผู้เรียนสามารถระบุสาระสำคัญของเนื้อหาได้ชัดเจนขึ้น แต่ยังสร้างความ
กระตือรือร้น ความภูมิใจในตนเอง และการยอมรับผู้อื่น และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีการนำเทคนิค CIRC
ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหลายทักษะ อาทิ การอ่าน การเขียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเทคนิคข้างต้นสามารถปรับใช้กับ
กระบวนการเรียนรู้ได้หลากหลายบริบท ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนหลังการเรียนรู้ด้วยเทคนิคข้างต้นมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ในทำนองเดียวกันพบว่า
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างเป็นรูปธรรม แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านการอ่านที่ดีขึ้น
(สุภาพร มีอาษา, 2560; กษมาภรณ์ ใจว่อง, 2564; จารุวรรณ สังฆะจารย์, 2565) เทคนิค CIRC มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้
ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น รวมถึงส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียนด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้
เทคนิค CIRC ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านอย่างต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในแต่ละรอบ การเรียนรู้อีกสองให้
ผลลัพธ์ที่ดีกว่ารอบแรก ผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยเทคนิคข้างต้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนรู้ด้วยวิธีอื่น กล่าวได้ว่า
การใช้เทคนิค CIRC ในการจัดการเรียนการสอนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนอย่างเข้าใจ ส่งเสริม
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น (Durukan, 2011;
Karim & Fathoni, 2022) จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC มีส่วนช่วยให้ผู้เรียน
เข้าใจเนื้อหาได้อย่างถ่องแท้และพัฒนาได้อย่างเป็นขั้นตอน จึงสนับสนุนให้นำเทคนิคนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
ทักษะการอ่านให้เกิดประโยชน์ในอนาคต

อย่างไรก็ตามการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสมองหลายส่วน ผู้วิจัยจึงศึกษาแนวคิดที่จะช่วยส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น ซึ่งก็คือ แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) การเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานช่วยให้กระบวนการอ่านมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาศัยการกระตุ้นสมองหลายส่วนพร้อมกัน การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่และการกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำเนื้อหาได้แม่นยำ เน้นว่า การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อสอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมอง โดยเน้นหลักสำคัญ 12 ประการ เช่น การเรียนรู้ต้องมีความหมาย อารมณ์มีผลต่อการเรียนรู้ สมองเรียนรู้ได้ดีที่สุดในสภาวะที่ผ่อนคลายและปลอดภัย (Jensen, 2000) ผลการวิจัยของภริตา การะภาพ (2564) ชี้ให้เห็นว่า การเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบสมองเป็นฐานส่งผลให้คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัสรามาศ โพธิญาณ (2566) พบว่า การใช้เทคนิคข้างต้นในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน อีกทั้งสะท้อนถึงศักยภาพของแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐานสามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างชัดเจนที่สอดคล้องกับพัฒนาการและธรรมชาติของสมองผู้เรียน เทคนิค CIRC และแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสามารถนำมาบูรณาการการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกันได้ โดยวางโครงสร้างการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มแบบร่วมมือตามลักษณะของเทคนิค CIRC ขณะเดียวกันออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักการของการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการจดจำและเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งเพื่อศึกษาเป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญของเนื้อหาได้อย่างแม่นยำ รวมถึงสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ได้ต่อเนื่อง นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ด้านการอ่านต่อไป

จุดประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อน ระหว่าง และหลังการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง โดยการหาประโยคใจความสำคัญหลัก ประเด็นคำตอบ ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง การตั้งชื่อเรื่อง และการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้ ตลอดจนเขียนผลการสะท้อนความคิดเปรียบเทียบผ่านการคิดรวบยอด โดยวัดจากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง “เต้าควั ยั่ววน ชวนกลืนกิน” ก่อน ระหว่าง และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน

2. เทคนิค CIRC หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน โดยเป็นการแบ่งกลุ่มที่มีสมาชิก 4-6 คน สมาชิกภายในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกันคือ เก่ง ปานกลาง อ่อน เป็น 2:1:1 ผู้เรียนได้ช่วยกันแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นและเรียนรู้ร่วมกันจากเพื่อนภายในกลุ่ม เน้นการทำงานและกิจกรรมเป็นกลุ่ม โดยฝึกทักษะในระดับรายบุคคล พร้อมมอบรางวัลให้แก่กลุ่มที่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยประเมินจากผลการเรียนของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) การนำเสนอบทเรียน 2) การฝึกทำงานเป็นกลุ่ม 3) การทดสอบ และ 4) การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม

3. แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้รูปแบบกิจกรรมที่นำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของสมองมาใช้ เพื่อกระตุ้นศักยภาพการเรียนรู้สูงสุดของผู้เรียน เช่น การตั้งคำถามกับผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลอง เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สมองพัฒนาทักษะด้านการอ่าน การวิเคราะห์ และการสื่อสาร ทั้งยังเกิดความสนุกสนาน ความเข้าใจ สร้างโอกาสให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทุกด้าน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) ซึ่งออกแบบการทดลองกับกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียววัดหลายครั้ง (The One-Group Pretest-Posttest Design) โดยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลแสดงตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 รูปแบบการทดลองและช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่ม		เวลา (คาบที่)			
E		1	2	3	4
		O ₁		O ₂	O ₃
		X			
E	คือ	กลุ่มตัวอย่างที่ทดลอง			
O ₁	คือ	ผลที่ได้ก่อนการทดลอง			
O ₂	คือ	ผลที่ได้ระหว่างการทดลอง			
O ₃	คือ	ผลที่ได้หลังการทดลอง			
X	คือ	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน			

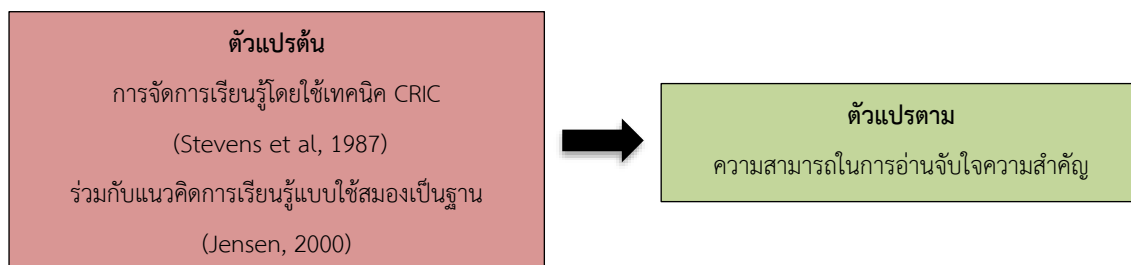
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 4 ห้องเรียน คือ 4/1, 4/2, 4/3 และ 4/4 จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 158 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) จำนวนทั้งสิ้น 40 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยกำหนดให้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

สุภาภรณ์ คงทน¹ และ อับดุลฟัตตะห์ ซอและ^{2*} (2569) การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญรายวิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต, 20(2), 40-57

ขอบเขตการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน และ 2) แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน

1.1) ศึกษาวิธีการสอนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน จากนั้นจึงวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน และความคิดรวบยอดจากเนื้อหาในรายวิชา ท 31102 ภาษาไทยพื้นฐาน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

1.2) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์ของกิจกรรม กิจกรรมการเรียนการสอนของเนื้อหาในรายวิชา ท 31102 ภาษาไทยพื้นฐาน รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.3) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน โดยยึดตามขั้นตอนของเทคนิค CIRC ดังนี้ 1) การนำเสนอบทเรียน 2) การฝึกทำงานเป็นกลุ่ม 3) การทดสอบ และ 4) การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม จำนวน 1 แผน ใช้เวลาดำเนินการสอนทั้งสิ้น 4 คาบ

1.4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบและประเมินความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาและคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว พบว่ามีค่าความสอดคล้องเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก

2. แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ

2.1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ วิเคราะห์เนื้อหา และกำหนดจุดประสงค์ของบทอ่านที่สร้างขึ้น

2.2) สร้างแบบวัดในรูปแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ โดยกำหนดคำชี้แจง ดังนี้

ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญหรือประเด็นสำคัญของบทอ่านต่อไปนี้ เขียนด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด โดยใช้ภาษามาตรฐาน (ภาษาไทยกลาง) ความยาวไม่เกิน 4 บรรทัด (รวมทุกย่อหน้า) ลงในกระดาษคำตอบ โดยมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนอย่างชัดเจน ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง “เต้าควั้ว ย้วยวน ชวนกลืนกิน”

2.3) สร้างแบบประเมินคุณภาพของแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ

2.4) ทาคุณภาพของแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ ดังนี้

2.4.1) หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยนำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญสร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาว่าแบบวัดสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

+1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวถูกต้อง ชัดเจน และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความดังกล่าวจะถูกต้อง ชัดเจน และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือไม่

-1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวไม่ถูกต้อง/ชัดเจน และไม่มี ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.4.2) นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบวัดกับวัตถุประสงค์และได้ผลการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องว่าแบบประเมินบทอ่านและประเด็นคำตอบ มีค่าความสอดคล้องเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงดี ส่วนแบบประเมินเกณฑ์การให้คะแนน มีค่าความสอดคล้องเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CRIC และแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน และการอ่านจับใจความสำคัญ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) และศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2) ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน ซึ่งเทคนิค CIRC มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การนำเสนอบทเรียน 2) การฝึกทำงานเป็นกลุ่ม 3) การทดสอบ และ 4) การตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่ม มีการสอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นการทำงานของสมองตามแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน ตลอดจนข้อคิดเห็นเปรียบเทียบผ่านการคิดรวบยอด และออกแบบแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ

2. ขั้นการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เวลาทั้งหมด 4 คาบ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

คาบที่ 1 การนำเสนอบทเรียน เริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อกระตุ้นความสนใจ จากนั้นครูให้คำชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค CIRC โดยเป็นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม แต่ฝึกเป็นรายบุคคลและจะประเมินจากผล
การเรียนรู้ของสมาชิกทุกคน ต่อนักเรียนแบ่งกลุ่ม คณะระดับความสามารถให้มีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้กัน
ภายในกลุ่ม ซึ่งนักเรียนจะถูกกระตุ้นให้คิดและแสดงความคิดเห็นผ่านกิจกรรม เช่น การตอบคำถามหรือการใช้ท่าทางแทน
คำพูด ช่วงท้ายคาบนักเรียนทำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียน

คาบที่ 2 นักเรียนฟังครูบรรยายและอธิบายเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ และเข้าสู่การฝึกทำงานเป็นกลุ่ม โดยให้
นักเรียนแยกย้ายนั่งเป็นกลุ่มตามกลุ่มเดิมที่แบ่งไว้เมื่อคาบก่อน แล้วทำกิจกรรม “The jost radio ตอนตัวตายตัวแทน” โดย
เป็นการฝึกฝนทักษะการอ่านจับใจความสำคัญอย่างเข้าใจ จากการอ่านและจดบันทึกข้อมูลเป็นรายบุคคล จากนั้นนำข้อมูลที่
ได้จากสมาชิกทุกคนมาสรุปกันเป็นแผนภาพความคิด ซึ่งเป็นการบูรณาการระหว่างความคิดวิเคราะห์และการทำงานเป็นกลุ่ม
ซึ่งช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการสื่อสารภายในกลุ่มด้วย

คาบที่ 3 นักเรียนทำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างเรียน เพื่อเป็นการวัดผลการเรียนรู้
หลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิค CIRC เมื่อสิ้นสุดการทำแบบวัดเรียบร้อยแล้ว
นักเรียนแยกย้ายนั่งเป็นกลุ่มเดิม แล้วร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้รับและสะท้อนความคิดเห็น จากนั้นส่งตัวแทนกลุ่มออกมา
หน้าชั้นเรียน เพื่อพูดสรุปความรู้และสะท้อนคิดภาพรวมของกลุ่มตนเอง

คาบที่ 4 นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจการอ่านจับใจความสำคัญ และให้นักเรียนทำแบบวัด
ความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียน ซึ่งเป็นการทำแบบวัดครั้งสุดท้าย (นักเรียนต้องทำแบบวัดความสามารถ
การอ่านจับใจความสำคัญทั้งสิ้น 3 ครั้ง ได้แก่ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน วิธีการนี้ช่วยให้สามารถติดตาม
พัฒนาการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งยังช่วยในการปรับปรุงแนวทางการสอนได้อย่างเหมาะสม) จากนั้นมอบรางวัลตามลำดับ
คะแนน พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของแต่ละกลุ่ม โดยนักเรียนทุกคนต้องร่วมกันตรวจสอบผลงานของกลุ่มก่อนส่งคะแนนจาก
กิจกรรมทั้งหมด เนื่องจากคะแนนจะถูกนำมารวมกันเพื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของแต่ละกลุ่ม ซึ่งเป็นขั้นตอนการตระหนักถึง
ความสำเร็จของกลุ่ม ในขณะเดียวกันแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานเป็นแนวคิดที่กระตุ้นและใช้ศักยภาพของสมอง
เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างถ่องแท้

3. ขั้นตอนหลังการทดลอง

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง “เต้าควั ยั่ววน ขวนกลืนกิน”
ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยผู้วิจัยนำ
คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ
ที่ใช้วัด ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการ
ทดสอบค่าที (t-test dependent) นำไปสู่การสรุปและการอภิปรายผลต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน เพื่อ
พัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า สามารถนำไปออกแบบการจัด
การเรียนการสอนและพัฒนาเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนได้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การนำเสนอบทเรียน 2) การทำงานเป็น

สุภาภรณ์ คงทน¹ และ อับดุลฟัตตะห์ ซอและ² (2569) การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญรายวิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต, 20(2), 40-57

กลุ่ม 3) การทดสอบ และ 4) การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม โดยผู้วิจัยแสดงรายละเอียดแนวทางการจัดการเรียนการสอน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน

ขั้นตอนการสอน	การจัดการเรียนการสอน	รูปภาพประกอบการจัดการเรียนการสอน
ขั้นตอนที่ 1 การนำเสนอบทเรียน (Teacher presentation)	นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน จำนวน 10 กลุ่ม โดยแบ่งแต่ละตามความสามารถของผู้เรียน กำหนดสัดส่วน เก่ง ปานกลาง อ่อน เป็น 2:1:1 เมื่อนักเรียนแบ่งกลุ่มเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนตั้งชื่อกลุ่มของตนเองเป็นชื่อชนิดดอกไม้ตามความสนใจของสมาชิกและตกลงกันภายในกลุ่ม (การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC) ครูตั้งคำถาม “ถ้าเราไม่อ่านหนังสือโลกนี้จะเป็นอย่างไร” จากนั้นครูแจกกระดาษโพสต์อิทให้นักเรียนเขียนความคิดเห็นลงไป เมื่อเขียนเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนพับกระดาษเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วนำไปซ่อนในที่ที่คิดว่าเพื่อน ๆ ไม่สามารถหาเจอ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มจับมือเป็นวงกลม โดยมีกติกา คือ ห้ามสื่อสารกันด้วยคำพูด แต่ให้ใช้วิธีการสื่อสารด้วยท่าทางแทน แล้วให้สมาชิกทุกคนช่วยกันหากระดาษโพสต์อิทที่สมาชิกในกลุ่มนำไปซ่อนกลับมาให้ได้ครบตามจำนวนของสมาชิกในกลุ่ม	

ขั้นตอนที่ 2
การฝึกทำงานเป็นกลุ่ม
(Team practice)

กิจกรรม The jost radio ตอน ตัวตายตัวแทน

ครูแจกใบงานให้นักเรียน โดยเป็นความเรียง เรื่อง The jost radio ตอนตัวตายตัวแทน แล้วให้สมาชิกภายในกลุ่มร่วมกันอ่านเนื้อหาอย่างตั้งใจและละเอียด แล้วให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนทำการจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการอ่านเนื้อหาเป็นรายบุคคล (การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน) จากนั้นให้นำข้อมูลที่สมาชิกในกลุ่มจดบันทึกเป็นรายบุคคลมาสรุปเป็นความคิดสรุปใจความสำคัญ (การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC)

ขั้นตอนการสอน	การจัดการเรียนการสอน	รูปภาพประกอบการจัดการเรียนการสอน
ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบ (Testing)	แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนทำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง “เต้าคั่ว ยั่วชวน ชวนกลืนกิน” เพื่อวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ซึ่งเป็นการทำแบบวัดเป็นรายบุคคล โดยมีการทำแบบวัดทั้งสิ้น 3 ครั้ง ได้แก่ ก่อนเรียน (คาบแรก) ระหว่างเรียน (คาบที่ 3) และหลังเรียน (คาบที่ 4) จากนั้นจึงนำคะแนนจากการทำแบบวัดทั้ง 3 ครั้งของสมาชิกในแต่ละกลุ่มทั้งหมดมารวมกัน เพื่อนำไปพิจารณาในขั้นตอนสุดท้ายและมอบรางวัลให้แก่ นักเรียนทุกกลุ่ม	

ขั้นตอนที่ 4
การตระหนักถึง
ความสำเร็จของกลุ่ม
(Team recognition)

ตลอดระยะเวลาการเรียนรู้ นักเรียนทุกคนต้องตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่มเป็นสำคัญ ทั้งจากการทำกิจกรรมและการทำแบบวัด โดยก่อนส่งงานทุกครั้งนั้น สมาชิกในแต่ละกลุ่มต้องตรวจสอบผลงานของกลุ่มตนเองว่าเหมาะสมและตรงตามจุดประสงค์ที่ครูได้กำหนดไว้หรือไม่และควรค่าแก่การส่งหรือไม่ หลังจบการเรียนรู้ การสอนและสิ้นสุดการทำแบบวัดทั้ง 3 ครั้ง ครูได้ประกาศคะแนนโดยยึดคะแนนจากทุกกิจกรรมและแบบวัดทั้ง 3 ครั้ง โดยนำคะแนนของสมาชิกในกลุ่มทั้งหมดมารวมกันแล้วได้คะแนนที่เป็นที่สิ้นสุด จากนั้นครูจึงมอบรางวัลให้นักเรียนทุกกลุ่มโดยเรียงลำดับจากคะแนนมากไปน้อย

2. ผลพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนระหว่างเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน และผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) คะแนนหลังเรียนสูงกว่าระหว่างเรียนอย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คะแนน (10)	N	M	SD	t	df	P
ก่อนเรียน	40	4.93	1.05	29.4		
ระหว่างเรียน	40	5.91	1.16	32.0	39.0	<0.001*
หลังเรียน	40	7.51	1.25	27.7		

*p-value < 0.05

ผลพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนเท่ากับ 5.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.16 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 4.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

สูงกว่าระหว่างเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 7.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25 มีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนเท่ากับ 5.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.16

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตาม วัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

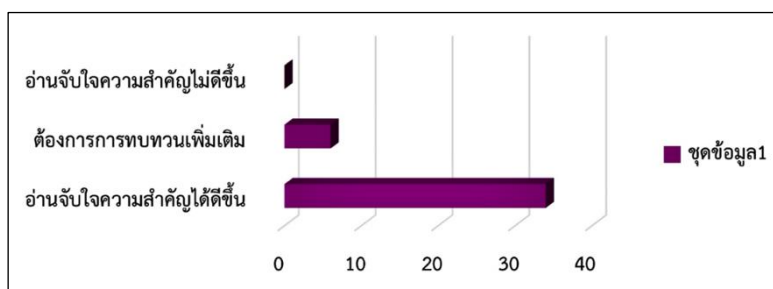
1) การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย ขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การนำเสนอบทเรียน (Teacher presentation) 2) การฝึกทำงานเป็นกลุ่ม (Team practice) 3) การทดสอบ (Testing) และ 4) การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team recognition) และจากการจัดกระบวนการสอนพบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความสำคัญเป็นขั้นตอนอย่างเห็น ได้ชัด โดยกิจกรรมที่ใช้สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านมากขึ้น เช่น กิจกรรม “หาความซ่อนเร้น” ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน ช่วยให้ผู้เรียนเริ่มต้นการเรียนรู้ได้ดี ผ่านการคิดวิเคราะห์และการสื่อสารด้วยภาษากาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างสนุกสนาน

ในช่วงของการฝึกทำงานเป็นกลุ่ม กิจกรรม “The jost radio ตอนตัวตายตัวแทน” ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะ การอ่านและจับใจความสำคัญ ผู้เรียนที่มีความสามารถสูงสามารถช่วยเหลือเพื่อนร่วมกลุ่มได้ดี ส่งผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ แบบร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือดังกล่าว อาจส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำ ภายในกลุ่มได้ในบางกรณี โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีนักเรียนอ่อนมากกว่าที่พึ่งพานักเรียนเก่งเป็นหลัก อาจทำให้เกิดภาวะ “การแบกรับภาระของผู้เรียนเก่ง” (overburdening) ขณะที่ผู้เรียนที่อ่อนกว่ายังได้รับโอกาสฝึกฝนกระบวนการคิดหรือแสดงออกอย่าง เต็มที่ ซึ่งหากปล่อยให้เกิดซ้ำ ๆ อาจนำไปสู่การพึ่งพิงมากเกินไปและไม่สามารถพัฒนาทักษะได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนบางส่วนยังมีปัญหาในการแยกแยะสาระสำคัญจากรายละเอียด จึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเพิ่มเติม ทั้งนี้ผลจาก การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่อง “เต้าควั ยั่วชวน ชวนกลืนกิน” แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการ เพิ่มขึ้น คะแนนจากแบบวัดก่อนเรียนไปจนถึงแบบวัดหลังเรียนสะท้อนให้เห็นว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ใช้สามารถพัฒนาทักษะ การอ่านของผู้เรียนได้ดี แต่ยังคงมีผู้เรียนบางกลุ่มมีความสับสนในการระบุใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งควรได้รับการสนับสนุน และติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีทักษะด้านการอ่านอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ การตระหนักถึงความสำเร็จของ กลุ่มมีส่วนสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน โดยการประกาศคะแนนและมอบรางวัลส่งผลให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ ของตนเอง และตระหนักถึงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม แม้ว่าผู้เรียนที่ได้คะแนนต่ำอาจรู้สึกกดดัน แต่บรรยากาศในห้องเรียน โดยรวมยังคงเป็นในเชิงบวก เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนและครูผู้สอน กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความสำคัญ รวมถึงทักษะการทำงานเป็นกลุ่มและแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ยังพบข้อพึงระวังบางประการ เช่น ความเหลื่อมล้ำภายในกลุ่ม การพึ่งพาผู้เรียนเก่ง การรู้สึกด้อยคุณค่าในผู้เรียนบางคน และการขาดโอกาสฝึกฝนของผู้เรียน อ่อน ซึ่งควรได้รับการออกแบบกิจกรรมและการจัดกลุ่มอย่างรอบคอบ เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้สามารถพัฒนาได้อย่างทั่วถึง เพื่อให้ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น

2) ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน

($M = 5.91$, $SD = 1.16$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($M = 4.93$, $SD = 1.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($M = 7.51$, $SD = 1.25$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน ($M = 5.91$, $SD = 1.16$) อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ผลลัพธ์นี้สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิด
การเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมทักษะการอ่านของนักเรียน โดยสอดคล้องเนื้อหาเรื่องการอ่าน
จับใจความสำคัญ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมอง
เป็นฐาน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน จากการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน พบว่า
ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น โดยเฉพาะในขั้นตอนการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้
อย่างหลากหลายและร่วมมือกันสรุปใจความสำคัญของเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง ในช่วงแรกของการทำกิจกรรม พบว่าผู้เรียน
บางกลุ่มยังขาดความมั่นใจและลังเลในการแสดงความคิดเห็น เมื่อได้รับการกระตุ้นให้นำเสนอแนวคิดของตนเอง โดยการใช้
คำถามกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์มากขึ้น ผู้เรียนก็เริ่มแสดงความคิดเห็นได้ชัด ในขณะเดียวกันยังคงมีผู้เรียนบางส่วน
พึ่งพาสมาชิกที่มีความสามารถสูงกว่า อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนทุกคนในระดับที่เท่าเทียมกัน
นอกจากนี้ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างเข้าใจ ซึ่งเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้นอย่างมี
นัยสำคัญ โดยคะแนนระหว่างเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนสูงกว่าระหว่างเรียน แสดงให้เห็นว่าเทคนิค CIRC
เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ
สุภาพร มีอาษา (2560), กษมาภรณ์ ใจว่อง (2564) และจารุวรรณ สังฆะจารย์ (2565) ที่ระบุว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนหลังจากใช้เทคนิค CIRC มีแนวโน้มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียนและหลังการเรียน ในทำนองเดียวกัน
จากงานวิจัยของภัสรามาศ โพธิญาณ (2566) ยังพบว่าการใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนของนักเรียนแตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้อง
กับการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาในรายวิชา ท 31102 ภาษาไทยภาษาพื้นบ้าน ซึ่งครูผู้สอนได้สังเกตเห็นนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 ประสบปัญหาในการจับใจความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแยกแยะใจความหลักและใจความรอง รวมถึง
การเลือกข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสรุป ทำให้นักเรียนขาดทักษะการใช้คำสำคัญในการจัดระเบียบความคิด แสดงให้เห็น
ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสามารถพัฒนาความสามารถใน
การอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC
ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญหลังการจัดการเรียนการสอนในคำถามที่ว่า
“หลังจากที่ได้เรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนคิดว่าตนเองจับใจความสำคัญได้ดีขึ้นหรือไม่ อย่างไร” คำตอบ
พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเนื้อหาจากการเรียนการสอน ซึ่งนักเรียนที่สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ดีขึ้น
มีถึง 34 คน คิดเป็นร้อยละ 85 ของผู้ตอบทั้งหมด” สะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ข้างต้นสามารถพัฒนา
ความเข้าใจของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือนักเรียน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ที่ระบุว่า
ตนเองต้องการการทบทวนเพิ่มเติม แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้สามารถสร้างความสนใจให้แก่นักเรียน ทำให้การเรียน
การสอนสามารถกระตุ้นความต้องการของนักเรียน ให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีนักเรียนคนใดที่
แสดงความคิดเห็นว่าอ่านจับใจความสำคัญไม่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 0” บ่งชี้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้
เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมอง เป็นฐานในครั้งนี้สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้อย่างชัดเจนและทำ
ให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดี ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงผลความคิดเห็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน ผลลัพธ์ดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่พบในช่วงแรกของการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนส่วนใหญ่เคยมี ปัญหาในการแยกแยะข้อมูลสำคัญและมักเลือกข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องมาใส่ในส่วนสรุป การจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนจัดระบบความคิดอย่างมีขั้นตอน ขณะเดียวกันเทคนิค CIRC ส่งเสริมการทำงานกลุ่ม ทำให้ การจับใจความไม่ได้เป็นการตีความแบบรายบุคคลแต่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ร่วมกัน ส่งผลให้การเข้าใจเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้จากการสังเกตระหว่างเรียนการสอน พบว่านักเรียนบางกลุ่มมีปัญหาเรื่องการทำงานร่วมกัน เช่น การไม่รับฟัง ความคิดเห็นของกันและกันหรือไม่แบ่งหน้าที่ที่ชัดเจน ทำให้กระบวนการเรียนรู้สะดุด อย่างไรก็ตาม เมื่อครูผู้สอนให้ผู้เรียน เห็นความสำคัญของการร่วมมือและอธิบายถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบกลุ่ม นักเรียนจึงค่อย ๆ ปรับตัวและให้ ความร่วมมือมากขึ้นจนนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ในทางเดียวกันงานวิจัยของสุภาพร มีอาษา (2560), กษมาภรณ์ ใจว่อง (2564) และ จารุวรรณ สังฆะจารย์ (2565) ได้ระบุว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างชัดเจน หลังจากใช้เทคนิค CIRC โดยเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังการเรียน พบว่านักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของ เนื้อหาได้ดีขึ้น ในทำนองเดียวกัน ภัสรา มาศ โพธิญาณ (2566) ยังพบว่า การใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยคะแนนหลังเรียนมีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็น(ถึง)ความสำเร็จในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ จากการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน ซึ่งกระตุ้นการเรียนรู้และช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจ เนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสามารถ สร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ส่งผลให้การเรียนรู้มีความสำคัญยิ่งต่อนักเรียนพร้อมตั้งเป้าหมายเพื่อให้ตนเอง บรรลุตามที่ได้วางไว้ นอกจากนี้ชี้ให้เห็นอีกด้วยว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิด การเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ดีขึ้น ตามงานวิจัยต่างประเทศของ Erhan Durukan (2010) ได้สนับสนุนให้เห็นว่า การใช้เทคนิค CIRC ในการจัดการเรียนการสอนสามารถเพิ่มพัฒนาการในการอ่านจับใจความสำคัญของ นักเรียนได้มากยิ่งขึ้น นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนี้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีอื่น ในทำนอง เดียวกัน Melania Farikha Karim และ Achmad Fathoni (2022) ระบุว่า จากการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในแต่ละรอบ พบว่าเทคนิค CIRC ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้ดีขึ้น โดยผลลัพธ์ในรอบที่สองดีขึ้นอย่างชัดเจนกว่ารอบแรก เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานไม่เพียงช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นเท่านั้น แต่ยังทำให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันอีกด้วย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานช่วยให้นักเรียนจัดระบบความคิด และวิเคราะห์ร่วมกัน ส่งผลให้เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น ตลอดจนการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงส่งเสริมความสำคัญของการทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวทางการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานนั้น ควรมีการพัฒนาครูผู้สอน โดยจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือจัดทำคู่มือการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแนวทางการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์กับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะรายวิชาที่มุ่งเน้นทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เนื่องจากเป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. การให้ความสำคัญต่อการควบคุมปัจจัยแทรกซ้อนระหว่างการจัดการเรียนรู้ เช่น ความแตกต่างของทักษะพื้นฐานของผู้เรียน และ ความต่อเนื่องของเวลาในการจัดกิจกรรม เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของผลการวิจัย และเพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ตลอดจนสะท้อนถึงประสิทธิภาพของเทคนิคที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การเปรียบเทียบกับเทคนิคการสอนอื่น ๆ จัดทำการเปรียบเทียบการใช้เทคนิค CIRC กับเทคนิคการสอนอื่น ๆ เพื่อให้เห็น(ถึง)ประสิทธิภาพของเทคนิค CIRC ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญในแง่มุมต่าง ๆ

2. การใช้เครื่องมือวัดและประเมินที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดความสามารถและผลการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างรอบด้าน แม่นยำ และละเอียดมากยิ่งขึ้น

3. การกำหนดระยะเวลาในการทดลองที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการประเมินพฤติกรรมและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเทคนิคและแนวทางการเรียนรู้สอดคล้องและเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญอย่างถูกต้องและชัดเจน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) ที่มอบทุนสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้

รายการอ้างอิง

กะรัตพงศ์, พ. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Brain-Based Learning (BBL) ร่วมกับสื่อบนชั้นกราฟิก เพื่อส่งเสริมการอ่านและการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร].

ใจวงศ์, ก. (2564). การพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิค Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร].

ธวัชชัย ลือยอดมณฑล. (2555). อ่านให้เก่ง (พิมพ์ครั้งที่ 16). ภาพพิมพ์.

มีอาษา, ส. (2559). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค Cooperative Integrated Reading and Composition เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร].

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุภาภรณ์ คงทน¹ และ อับดุลฟัตตะห์ ซอและ² (2569) การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญรายวิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต, 20(2), 40-57

- วิมล เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ: หนังสือส่งเสริมประสบการณ์ทางภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สุวีริยาสาส์น.
- โพธิ์เย็น, พ. (2566). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความโดยใช้ Brain-Based Learning ร่วมกับเทคนิค Think Pair Share ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- สังข์จันทร์, จ. (2565). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค Cooperative Integrated Reading and Composition เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- ทองอาจ, ช. (2567, 23 ตุลาคม). อ่าน-สอบ-ท่องจำ: สำนวนปัญหาพฤติกรรมกรรมการอ่านกับคะแนน PISA ของไทย. *The Active Thai PBS*. <https://theactive.thaipbs.or.th/read/reading-skills>
- องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย. (2566, 27 กันยายน). การสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติและยูนิเซฟเผยความเหลื่อมล้ำในภาคใต้ เด็กขาดภูมิคุ้มกัน เผชิญปัญหาโภชนาการและขาดทักษะการเรียนรู้. ยูนิเซฟ ประเทศไทย. <https://www.unicef.org/thailand/th/press-releases/>

Translated Thai References

- Durukan, E. (2011). Effects of cooperative ingredient reading and composition (CRIC) technique on reading-writing skills. *Educational Research and Review*, 6(1), 102-109
- Garaparp, P. (2021). The Development of Learning Activities Based on Brain Based Learning (BBL) with Motion Graphic Media to Enhance and Spelling of Students in Pratom 2 (Master of Education Program thesis). Department of Education Technology Graduate School, Silpakorn University. [in Thai]
- Gilakjani, A. P. & Sabouri, N. B. (2016). A study of factors affecting EFL learners' reading comprehension skill and the strategies for improvement. *International Journal of English Linguistics*, 6(5), 180-187
- Jaiwong, K. (2021). The Development of English Reading Comprehension Using Cooperative Integrated Reading and Composition (CRIC) of Grade 4 Students (Master of Education Program thesis). English Major, Naresuan University. [in Thai]
- Jensen, E. (2000). Moving with the brain in mind . *Educational Leadership*, 58(3), 34-37
- Karim, M. F. & Fatoni, A. (2022). Pembelajaran CRIC dalam menumbuhkan keterampilan membaca siswa sekolah dasar. *Research & Learning in Elementary Education*, 6(4), 5910-5917
- Lumyodmakpol, T. (2012). Reading to excel (16th ed). Phapphim Publishing. [in Thai]
- Meeasa, S. (2016). A Development of Learning Activities by Using Cooperative Integrated Reading and Composition to Enhance Reading and Writing in Thai Ability for Grade 3 Students (Master of Education Program thesis). Curriculum and Instruction, Naresuan University. [in Thai]
- Ministry of Education, Thailand. (2008). Indicators and core learning content: Thai language learning area. Bangkok: Cooperative Agricultural Community Press of Thailand, Ltd. [in Thai]
- Mueannil, W. (1998). Reading comprehension: An experience-enhancing book for Thai language (2nd ed).

สุภาภรณ์ คงทน¹ และ อับดุลฟัตตะห์ ซอและ^{2*} (2569) การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญรายวิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต, 20(2), 40-57

Bangkok: Suweeriya San Publishing. [in Thai]

Photiyan, P. (2023). The Development of Learning Achievement in Reading Comprehension by Using Brain Based Learning with Think Pair Share Technique for Grade 7 Students (Master of Education Program thesis). Curriculum and Instruction, Maharakham University. [in Thai]

Stevens, R. J., Madden, N. A. & Slavin, R. E. (1987). Cooperative integrated reading and composition: Two field experiments. *JSTOR Collection*, 22(4), 433-454

Sungkachan, J. (2022). Learning Management for Cooperative Integrated Reading and Composition to Promote Creative Writing Ability of Grade 5 Students (Master of Education Program thesis). Curriculum and Instruction, Maharakham University. [in Thai]

Thongart, C. (2024, October 23). Study-exam-read-memorize: Exploring the problem in reading habits and Thailand's PISA score. *The active Thai PSB*. Retrieved August 2, 2025, from <https://theactive.thaipbs.or.th/read/reading-skills>

UNICEF. (2023, September 27). A survey by the national statistical office and UNICEF reveals inequity in the south, with children lacking immunity, facing nutritional problems and lacking learning skills. *UNICEF Thailand*. Retrieved February 10, 2025, from <https://www.unicef.org/thailand/th/press-releases/>